Leġiżlazzjoni nazzjonali

Autriche

Introduzzjoni — Din il-paġna tipprovdi informazzjoni dwar l-ordinament ġuridiku Awstrijak u ħarsa ġenerali lejn il-liġi Awstrijaka.

Sorsi ġuridiċi

Tipi ta' strumenti legali — deskrizzjoni

Il-liġi Awstrijaka hija primarjament liġi miktuba (gesatztes).

Skont il-kostituzzjoni federali tal-Awstrija, minbarra l-liġi federali (kostituzzjonali), fid-disa' Länder hemm liġi tal-Land (kostituzzjonali)separata. Id-dritt kostituzzjonali provinċjali ma jistax ikun f'kunflitt mad-dritt kostituzzjonali federali u għalhekk **huwa subordinat għalih**. Iżda fil-prinċipju m'hemmx din l-ordni ta' preċedenza bejn il-liġijiet federali u l-liġijiet tal-provinċji. Mill-1988, l-istati jistgħu jikkonkludu wkoll trattati internazzjonali fi kwistjonijiet li jaqgħu taħt il-ġuriżdizzjoni tagħhom. Madankollu, fil-qasam tal-affarijiet barranin, il-gvern federali jżomm is-supremazija tiegħu.

L-istatus tad-dritt konswetudinarju u tal-ġurisprudenza

Id-dritt konswetudinarju għandu rwol limitat ħafna.

Is-sentenzi tal-ogħla qrati jipprovdu gwida siewja għall-applikazzjoni tal-liġi, u huma ta' importanza kbira, Madankollu, il-liġi tal-ġudikatura mhijiex rikonoxxuta formalment bħala sors tal-liġi.

Atti legali tal-awtoritajiet

Fil-prinċipju, l-Istat jinkludi atti ta' sovranità — l-atti tal-awtoritajiet pubbliċi li joħorġu ordnijiet — liġijiet (atti leġiżlattivi), atti amministrattivi (atti eżekuttivi) u deċiżjonijiet ġudizzjarji (atti ġudizzjarji).

Il-liġijiet għandhom jispeċifikaw l-atti amministrattivi li għalihom l-awtoritajiet amministrattivi huma awtorizzati. Dan jista' jkun, pereżempju, il-ħruġ ta' avviżi (atti individwali) jew l-adozzjoni ta' regolamenti (dispożizzjonijiet legali ġenerali). Jistgħu jiġu kkunsidrati wkoll atti ta' awtorità amministrattiva diretta u koerċizzjoni jekk, pereżempju, fil-każ ta' operazzjonijiet tal-pulizija, ikun meħtieġ intervent uffiċjali immedjat sabiex jiġu evitati l-perikli.

Sorsi internazzjonali tal-liġi u l-liġi tal-Unjoni Ewropea

Il-Kostituzzjoni Awstrijaka tiddikjara li n-normi ġeneralment rikonoxxuti tad-dritt internazzjonali jagħmlu parti mil-liġi federali tal-Awstrija, u tipprevedi għall-inkorporazzjoni tat-trattati internazzjonali **fl-ordinament** ġuridiku Awstrijak (bi jew mingħajr leġiżlazzjoni speċifika). Il-klassifikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tat-trattati fl-ordinament ġuridiku nazzjonali hija determinata mill-kontenut tagħhom.

Sabiex jiġu approvati fin-Nationalrat (il-kamra tad-deputati tal-Parlament Awstrijak), it-trattati internazzjonali li jemendaw jew li jissupplimentaw il-Kostituzzjoni jeħtieġu l-istess maġġoranzi speċjali bħal-liġijiet federali kostituzzjonali. Trattati li jemendaw jew li jissupplimentaw il-liġi statutorja jeħtieġu l-istess kworums bħall-istatuti.

Fil-prinċipju, il-President Federali jikkonkludi trattati tal-Istat fuq talba tal-Gvern Federali jew ta' Ministru Federali awtorizzat minnu. It-Trattati politiċi u t-trattati li jemendaw jew li jissupplimentaw il-leġiżlazzjoni jeħtieġu l-kunsens minn qabel tan-Nationalrat. Il-President Federali jista' jagħti s-setgħa lill-gvern federali jew lill-membri rilevanti tal-gvern federali biex jikkonkludu ċerti kategoriji ta' trattati internazzjonali li mhumiex politiċi u li la jemendaw u lanqas ma jissupplimentaw il-leġiżlazzjoni.

Sa mill-adeżjoni tal-Awstrija mal-Unjoni Ewropea fl-1 ta' Jannar 1995, id-dritt kostituzzjonali Awstrijak ma għadux jiddetermina l-ordinament ġuridiku bażiku rilevanti, iżda wkoll id-dritt tal-Unjoni Ewropea (**kostituzzjonaliżmu**). Skont l-opinjoni prevalenti**, il-liġi tal-UE tieħu preċedenza fuq il-liġi domestika** u għalhekk ukoll fuq il-liġi kostituzzjonali Federali sempliċi**, iżda** mhux fuq il-prinċipji fundamentali tal-Kostituzzjoni Federali.

Atti bażiċi

Liġi ċivili

F'materji ċivili, il-ġuriżdizzjoni fil-prim' istanza normalment tiġi eżerċitata mill-qrati distrettwali u mill-qrati reġjonali. Barra minn Vjenna, il-qrati distrettwali u l-qrati reġjonali jisimgħu wkoll kawżi kummerċjali. Barra minn hekk, il-qrati reġjonali jitħallsu b'kawżi tax-xogħol u tas-sigurtà soċjali. Vjenna biss għandha l-qorti distrettwali tagħha stess għal materji kummerċjali, il-qorti kummerċjali tagħha stess u l-qorti tax-xogħol u soċjali tagħha stess.

Fil-prinċipju, il-ġuriżdizzjoni hija maqsuma bejn il-qrati skont in-natura tal-azzjoni (ġuriżdizzjoni oġġettiva) u tiġi ddeterminata abbażi tal-ammont tat-tilwima għall-kwistjonijiet kollha li mhumiex daqshekk disassoċjati mal-qrati distrettwali jew reġjonali. It-tip ta' każ dejjem jieħu preċedenza fuq il-kriterju tal-valur.

Il-qrati distrettwali għandhom ġuriżdizzjoni abbażi tan-natura tat-talba, eż. fil-biċċa l-kbira tat-tilwim dwar il-liġi tal-familja jew dwar il-kiri. Il-qrati reġjonali għandhom ġuriżdizzjoni skont in-natura tat-talba, bħal tilwim skont l-Att dwar ir-Responsabbiltà Atomika, l-Att dwar ir-Responsabbiltà Uffiċjali, l-Att dwar il-Protezzjoni tad-Data, il-liġi dwar il-kompetizzjoni u d-drittijiet tal-awtur. Il-qrati distrettwali għandhom ġuriżdizzjoni għal kawżi fejn il-valur tat-talba jkun sa EUR 15000, u l-qrati reġjonali jkollhom ġuriżdizzjoni f'każijiet fejn il-valur tat-talba jaqbeż l-EUR 15000.

Kulħadd għandu ġuriżdizzjoni ġenerali minħabba l-konnessjoni personali tiegħu ma' distrett ġudizzjarju. It-talbiet normalment jitressqu quddiem il-qorti ordinarja tal-konvenut. Il-ġurisdizzjoni abitwali ta' individwu privat hija normalment determinata mill-post fejn huwa domiċiljat jew abitwalment residenti; persuna jista' jkollha aktar minn forum abitwali wieħed. Il-post abitwali ta' ġurisdizzjoni ta' persuna ġuridika normalment jiġi ddeterminat mill-post fejn ikollha l-uffiċċju rreġistrat tagħha.

Liġi kummerċjali

Vjenna biss għandha qrati ċivili speċjalizzati fil-qasam kummerċjali, jiġifieri l-Bezirksgericht für Handelssachen (il-Qorti Distrettwali għall-Kwistjonijiet Kummerċjali) u l-Handelsgericht Wien (il-Qorti Kummerċjali ta' Vjenna), u qorti ċivili speċjalizzata fil-qasam tax-xogħol u tas-sigurtà soċjali, jiġifieri l-Arbeit- und Sozialgericht Wien (il-Qorti Industrijali u Soċjali ta' Vjenna). Fid-distretti l-oħra kollha, il-kawżi kummerċjali u l-kawżi li jikkonċernaw il-liġi tax-xogħol u tas-sigurtà soċjali jinstemgħu mill-qrati ordinarji. Il-ġuriżdizzjoni territorjali f'materji kummerċjali u f'każijiet li jikkonċernaw il-liġi tax-xogħol u tas-sigurtà soċjali normalment hija rregolata mir-regoli ġenerali tal-proċedura ċivili.

Il-liġi amministrattiva

Il-liġi amministrattiva tirregola — f'termini wiesgħa — bħala liġi "pubblika", l-organizzazzjoni ta' korpi amministrattivi u l-liġi proċedurali tal-awtoritajiet amministrattivi, iżda wkoll ir-relazzjonijiet bejn l-Istat u ċ-ċittadini tiegħu, l-obbligi ta' kondotta tad-destinatarji tal-leġiżlazzjoni u l-kriterji sostantivi għat-teħid ta' deċiżjonijiet għall-amministrazzjoni pubblika. F'għadd kbir ta' oqsma speċifiċi tal-liġi amministrattiva, eżempji jinkludu ċ-ċittadinanza u ċ-ċittadini barranin, il-pulizija u l-liġi tal-bini.

Minbarra mġiba punibbli minn qorti, il-liġi kriminali amministrattiva tirregola x'jikkostitwixxi reat amministrattiv skont il-liġi kriminali amministrattiva.
Suboqsma oħra tal-liġi amministrattiva jinkludu dispożizzjonijiet dwar il-proċedura amministrattiva u l-protezzjoni legali (amministrattiva). Id-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet amministrattivi, eż. id-deċiżjonijiet, jistgħu jiġu kkontestati quddiem il-qrati amministrattivi bl-appell tal-appell.
Ġerarkija ta' normi
Standard Kostituzzjonali Federali jeħtieġ maġġoranza ta' żewġ terzi tal-voti fil-Kunsill Nazzjonali, b'mill-inqas nofs il-membri preżenti.
Barra minn hekk, il-leġiżlazzjoni maħluqa b'dan il-mod għandha tkun speċifikament deżinjata bħala "att kostituzzjonali" jew "dispożizzjoni kostituzzjonali".
Min-naħa l-oħra, riżoluzzjoni valida dwar dispożizzjoni bbażata fuq liġi statutorja Federali teħtieġ il-preżenza ta' mill-inqas terz tal-membri tan-Nationalrat u maġġoranza assoluta tal-voti mitfugħa.

1. Prinċipji ta' gwida tal-Kostituzzjoni

Il-prinċipji gwida (prinċipji fundamentali) tal-Kostituzzjoni Awstrijaka huma l-pedamenti ewlenin tal-ordni ġuridiku Awstrijak:
il-prinċipju demokratiku
il-prinċipju tas-separazzjoni tas-setgħat
il-prinċipju tal-istat tad-dritt
il-prinċipju repubblikan
il-prinċipju federali, u
il-prinċipju liberali.
B'mod ġenerali, dawn il-prinċipji gwida jiffurmaw **l-ordni kostituzzjonali**.
Huma għandhom importanza kostituzzjonali kbira. Jekk emenda għall-Kostituzzjoni Federali tabbanduna wieħed mill-prinċipji gwida jew tbiddel b'mod fundamentali r-relazzjoni bejn il-prinċipji, din titqies bħala **bidla ġenerali** u **teħtieġ referendum**.

2. Il-liġi primarja u sekondarja tal-UE

L-adeżjoni tal-Awstrija mal-Unjoni Ewropea fl-1 ta' Jannar 1995 kienet tirrikjedi reviżjoni komprensiva tal-Kostituzzjoni Awstrijaka. Sa mill-adeżjoni, id-dritt kostituzzjonali Awstrijak ma għadux jiddetermina l-ordinament ġuridiku bażiku rilevanti, iżda wkoll id-dritt tal-Unjoni Ewropea (**kostituzzjonaliżmu**). Skont l-opinjoni prevalenti**, id-dritt tal-UE jieħu preċedenza fuq id-dritt nazzjonali** u għalhekk ukoll fuq id-dritt kostituzzjonali Federali sempliċi, iżda mhux fuq il-prinċipji fundamentali tal-Kostituzzjoni Federali.

3. Dritt kostituzzjonali federali "ordinarju"

Il-liġi kostituzzjonali tistabbilixxi r-regoli tal-logħba politika, kif tispeċifika:
il-proċedura leġiżlattiva
l-istatus tal-ogħla korpi fi ħdan l-istat
ir-relazzjoni bejn il-gvern federali u l-provinċi fil-proċess leġiżlattiv u l-applikazzjoni tal-liġi, u
il-kontroll tal-azzjoni tal-gvern mill-qrati tal-liġi pubblika.

4. Liġijiet Federali

Il-prinċipju fundamentali tal-istat tad-dritt stabbilit fil-Kostituzzjoni jeħtieġ li l-applikazzjoni tal-liġi fl-amministrazzjoni pubblika u fil-qrati ssir skont il-liġi. Il-Kostituzzjoni taqsam is-setgħat leġiżlattivi bejn il-gvern federali u l-provinċji.

Regolamenti

Ir-regolamenti (Verordnungen**) huma dispożizzjonijiet legali ġenerali magħmula minn awtoritajiet amministrattivi li huma vinkolanti** fuq il-persuni kollha soġġetti għal-liġi. Il-Kostituzzjoni tikkonferixxi awtorizzazzjoni ġenerali għall-ħruġ ta' regolamenti ta' implimentazzjoni bl-għan li jiġu elaborati aktar ir-regoli stabbiliti f'dispożizzjonijiet aktar ġenerali, ħafna drabi liġijiet. Ir-regolamenti li jemendaw jew jissupplimentaw il-liġi jeħtieġu awtorizzazzjoni kostituzzjonali espliċita.

6. Deċiżjonijiet

Id-deċiżjonijiet (Bescheide) huma primarjament atti amministrattivi li japplikaw il-liġi li huma indirizzati biss lejn il-persuni msemmija f'dawk id-deċiżjonijiet.

Proċeduri leġiżlattivi

Inizjattiva leġiżlattiva

Abbozzi ta' liġijiet jistgħu jiġu sottomessi lin-Nationalrat kif ġej:
Barra minn hekk, inizjattiva taċ-ċittadini għandha titressaq quddiem in-Nationalrat għal diskussjoni jekk tkun iffirmata minn 100000 votant, jew minn wieħed minn kull sitta tal-votanti fi tliet provinċji.
Fil-prattika, il-biċċa l-kbira tal-inizjattivi leġiżlattivi joriġinaw mill-gvern federali. Abbozzi ta' liġijiet tal-gvern federali jeħtieġu approvazzjoni unanima tal-gvern federali (fil-kabinett). Qabel dan, l-abbozz tal-liġi mfassal mill-Ministru Federali kompetenti jiġi ppubblikat għall-konsiderazzjoni minn korpi oħra (Länder, gruppi ta' interess).

Adozzjoni tal-liġi

Wara li jkunu għaddew fin-Nationalrat, l-abbozzi ta' liġijiet jeħtieġu l-kunsens tal-Bundesrat. (L-abbozzi tal-liġijiet federali tal-finanzi ma għandhomx għalfejn jiġu sottomessi lill-Bundesrat — is-sovranità federali tan-Nationalrat.) Il-Kanċillier imbagħad jissottometti l-abbozzi tal-liġijiet lill-President għall-awtentikazzjoni.
In-Nationalrat jista' jiddeċiedi li jsir referendum dwar abbozz ta' liġi. Referendum jista' jintalab ukoll minn maġġoranza tal-membri tan-Nationalrat. F'dan il-każ, abbozz ta' liġi li jkun diġà għadda min-Nationalrat għandu mbagħad jiġi approvat permezz ta' referendum qabel jiġi awtentikat.
Barra minn hekk kull reviżjoni komprensiva tal-Kostituzzjoni teħtieġ li tkun soġġetta għal referendum.
Il-President jiċċertifika li att ikun għadda f'konformità mal-Kostituzzjoni billi jiffirmah. Dik l-awtentikazzjoni mbagħad trid tiġi kontrofirmata mill-Kanċillier.
Att jista' jiġi abrogat jew b'mod espliċitu (deroga formali) jew bil-mogħdija ta' leġiżlazzjoni ġdida li l-kontenut tagħha ma jkunx konsistenti mad-dispożizzjoni preċedenti (deroga materjali), mingħajr dikjarazzjoni formali li d-dispożizzjoni preċedenti ma għadhiex fis-seħħ (lex posterior derogat legi priori). Normi speċifiċi jipprevalu fuq dawk ġenerali (lex specialis derogat legi generali). Barra minn hekk, il-validità ta' liġi tista' tkun limitata mill-bidu nett.

Promulgazzjoni, pubblikazzjoni u dħul fis-seħħ

Ladarba jiġi ffirmat mill-President Federali (biex tiġi awtentikata l-kostituzzjoni) u kontrofirma mill-Kanċillier Federali, l-Att Federali jiġi ppromulgat fil-Gazzetta tal-Liġi Federali.
Sakemm ma jkunx previst mod ieħor fl-Att (retroattività jew Legisvakanz), liġi għandha tidħol fis-seħħ fi tmiem il-jum tal-promulgazzjoni tagħha fil-Gazzetta tal-Liġi Federali.

Mezzi ta' riżoluzzjoni ta' kunflitti bejn sorsi legali differenti

Bħala espressjoni tal-prinċipju fundamentali tal-istat tad-dritt, il-Qorti Kostituzzjonali għandha s-setgħa li tirrieżamina l-kostituzzjonalità tal-liġijiet u l-legalità tar-regolamenti (l-hekk imsejjaħ stħarriġ ġudizzjarju).
Il-Qorti Kostituzzjonali tiddeċiedi wkoll dwar "kunflitti ta' ġuriżdizzjoni", eż. bejn il-qrati u l-awtoritajiet amministrattivi, il-korpi provinċjali u federali li jitolbu ġuriżdizzjoni jew jirrifjutaw ġuriżdizzjoni fl-istess każ.

Fil-kuntest tal- "ġurisdizzjoni tagħha biex tiddetermina l-ġurisdizzjoni", il-Qorti Kostituzzjonali tagħmel ukoll determinazzjoni vinkolanti dwar jekk att leġiżlattiv jew infurzar jaqax taħt il-kompetenza tal-Gvern Federali jew tal-Länder.

Ma hemm l-ebda prijorità għall-applikazzjoni tal-liġi ta' livell ogħla f'kull każ.

Bażijiet ta' data legali (b'links korrispondenti)

Il-konsultazzjoni hija bla ħlas?

Iva. Il-leġiżlazzjoni u l-ġurisprudenza jistgħu jiġu aċċessati mingħajr ħlas online permezz tas-Sistema Federali ta' Informazzjoni Legali (RIS) fuq https://www.ris.bka.gv.at/.

B'liema lingwi hija disponibbli l-bażi tad-data?

Fil-prinċipju, il-bażi tad-data hija disponibbli biss bil-Ġermaniż. Xi informazzjoni ġenerali u għażla ta' leġiżlazzjoni jistgħu jinstabu bl-Ingliż permezz ta' paġna tad-dħul bil-lingwa Ingliża (ara l-link: Sistema ta'Informazzjoni Legali RIS (bka.gv.at)).

Liema kriterji ta' tiftix huma disponibbli?

Il-bażi tad-data sottostanti għas-Sistema Federali ta' Informazzjoni Legali (RIS) hija maqsuma f'applikazzjonijiet differenti, eż. "Liġi federali kkonsolidata", "Liġi dwar l-Artijiet ikkonsolidata", "Gazzetta tal-Liġi Federali awtentika mill-2004","Staat- und Bundesgesetzblatt 1945–2003", u oħrajn. Minbarra li tipprovdi informazzjoni dwar il-liġi tar-Repubblika tal-Awstrija (eż. il-liġi federali u reġjonali konsolidata, il-ġurisprudenza), ir-RIS isservi wkoll bħala pubblikazzjoni legalment vinkolanti ta', fost l-oħrajn, il-Gazzetti tal-Liġi Federali (mill-2004) u l-Gazzetti tal-Liġi Provinċjali (2014/15).

Għal kull applikazzjoni, hemm formola ta' tfittxija separata b'possibbiltajiet ta' tiftix imfassla għall-applikazzjoni inkwistjoni. Pereżempju, fl-applikazzjoni l-aktar użata komunement "Federal law consolidated", it-tfittxija tista' tkun limitata b'referenza, inter alia, għall-kriterji "kelma ta' tfittxija", "titlu, abbrevjazzjoni", "korp ta' pubblikazzjoni", "tip ta' leġiżlazzjoni", "numru tal-indiċi", data ta' validità u kamp ta' applikazzjoni temporali. Huwa possibbli wkoll li tfittex test sħiħ fis-sett ta' data globali (dment li jkun bil-Ġermaniż).

Diversi manwali dwar is-subapplikazzjonijiet huma disponibbli taħt "Għajnuna/Kuntatt". Pereżempju, manwal ta' tfittxija tar-RIS (ara l-link HandbuchBgblAuth.pdf (bka.gv.at))jappoġġa t-tfittxija għal Federal Law Gazettes fil-verżjoni legalment vinkolanti ("awtentika") tagħhom.

L-aħħar aġġornament: 15/12/2023

Din hija verżjoni tradotta awtomatikament tal-kontenut. Is-sid ta' din il-paġna ma jaċċetta ebda responsabbiltà jew obbligazzjoni fir-rigward tal-kwalità ta' dan it-test tradott b'mod awtomatiku.